

NVE

Postboks 5091, Majorstua,
0301 OSLO

Til: **Konsesjonsavdelingen**
ved: **Inger Staubo**

Postadresse Postboks 37,
1314 Vøyenenga Besøksadresse
Vøyentunet 5,
1339 Vøyenenga

Tel.(j):
Tel.(m): 9094 4322
Faks: 6713 6569
E-post: ainar@tyngdekraft.no
Bank kto:
Org. nr.: 990 784 774 MVA

Deres Ref.:

Vår Ref.:
0-NVE - but 2010-09-01 - Kommentarer til høringsuttalelser ok

Dato:
20. okt. 2010

Fardalen Kraftverk – Kommentarer til høringsuttalelsene

Vi viser til mottatte høringsuttalelser som er kommet inn i forbindelse med melding for KU og Fardalen Energi har kommentarer som følger:

1. Sogn og Fjordane Fylkeskommune.....brev av	01. jul. 2010
2. Årdal kommune,brev av	22. sep. 2006
3. Statnettbrev av	29. jun. 2010
4. Direktoratet for mineralforvaltning,brev av	28. apr. 2010
5. Årdal Jeger og Fiskeforening,brev av	ikke datert
6. Årdal Energi,brev av	20. mai. 2010
7. Stiftelsen Bergen Sjøfartsmuseumbrev av	21. apr. 2010
8. Riksantikvarenbrev av	28. apr. 2010
9. Statens Landbruksforvaltningbrev av	20. mai 2010
10. Villreinnemda for Sogn og Fjordanebrev av	28. mai 2010
11. Indre Sogn Turlag,.....brev av	31. mai 2010
12. Fylkesmannen i Sogn og Fjordanebrev av	07. jun. 2010

Vi har gått nøye igjennom de forskjellige høringsuttalelsene, og vi har følgende kommentarer i hht listen over:

1 – Sogn og Fjordane Fylkeskommune (SFFK)

SFFK støtter programmet og ingen kommentar.

2 – Årdal kommune (ÅK)

ÅK har følgende høringsuttalelse

- ÅK krever at massedeponier blir utredet.
- ÅK krever at kraftlinjene blir utredet
- ÅK krever at friluftsliv blir utredet
- ÅK tilrår at foto ved varierende vannføringer blir gjort
- ÅK ber NVE vurdere mht rasfare og stabilitet
- ÅK forutsetter en størst mulig lokal verdiskapning
- ÅK ber om alternativt avløp i hølen ved Øvstetun

Se kommentarer fra FE bak.

3 – Statnett (Sn)

Sn informerer om at det er begrensinger i dagens region- og sentralnettet slik at det i perioder med overskudd ikke vil være tilstrekkelig kapasitet i disse linjenettene til å overføre kraften til forbrukerne. Sn informerer videre at dette vil være situasjonen helt frem til at den nye 400 kV linja Fardal – Ørskog er på plass. Sn anbefaler derfor videre at NVE tar hensyn til dette i en eventuell konsesjon.

FE kommentar: FE er klar over dette og regner ikke med å kunne bli klar med noen utbygging før nettopp denne 400 kV kraftlinja er bygget.

4 – Direktoratet for Mineralforvaltning (DMF)

DMF har ingen kommentarer.

5 – Årdal Jeger og Fiskeforening (ÅJFF)

ÅJFF har kommet med en grundig og konstruktiv høringsuttalelse og ÅEAS aksepterer at Fardalselva har er anadrom fiskestrekning helt inn til fossen.

FE kommenterer: FE vil ta hensyn til at anadrom strekning strekker seg inn til fossen og vil derfor legge om avløpet og trekke dette tilbake til fossehølen. Dette tiltak vil imøtekomme uttalelsen fra ÅJFF

6 – Årdal Energi (ÅE)

ÅE har følgende kommentarer:

- a)..... Hvilket spenningsnivå bør kraftverket tilknyttes nettet
- b) Bør det brukes kabel eller linjer for nettilknytning
- c)..... Hvilke trase skal velges igjennom Øvre Årdal Sentrum

FE kommentar: FE er selvfølgelig enig i at dette skal utredes mer, men velger å gjøre dette under i selve konsesjonssøknaden.

7 – Stiftelsen Bergen Sjøfartsmuseum (SBSM)

SBSM kommenterer som følger:

- a)..... det er kulturminner i området i fa DS Årdal som ligger i Årdalsvatnet.
- b) Det er rester etter gamle kvernhus og lignende som må tas vare på.

FE kommentar: Ja, dette vil bli tatt hensyn til både i fa gjeldende lovverk samt i hht SFFK's kommentarer.

8 – Riksantikvaren (RA)

RA kommenterer ikke utbyggingen men sier at Fylkeskommunen vil ivareta kulturminneforvaltningen.

FE kommentar: ok.

9 – Statens Landbruksforvaltning (SLF)

SLF sier at de ikke ser at tiltaket vil få store følger for jord- eller skogbruk, og at den generelle vurderingen som foreslått i utredningsprogrammet er tilstrekkelig.

Når det gjelder deponimasser viser vi til reviderte planer og kommentarer under.

FE kommentar: ok

10 – Villreinnemnda for Sogn og Fjordane (VRNSF)

VRNSF kan ikke se at tiltaket vil komme i konflikt med villrein og de har derfor ingen kommentar til planene.

FE kommentar: ok

11 – Indre Sogn Turlag (IST)

IST kommenterer at Svartevatnbekken blir overført og at det er en selvmotsigelse her. Dette er til dels riktig da det er tenkt å legge inn denne bekken via et borehull ned til tunnelen.

IST påpeker dette med adkomsttunnel og FE bekrefter at det sannsynlig beste alternativet for adkomsttunnel vil bli lagt slik som presentert på folkemøtet da dette både blir lengst mulig vekk fra bebyggelsen samtidig med at det ikke går langt oppover langs denne veien som ikke er bred nok til stor anleggstrafikk.

IST ber NVE vurdere boring som alternativ for vannvei. FE er godt kjent med denne teknologien, men foreløpig er dette teknisk sett ikke noen mulig løsning for Fardalen da det både er for langt og teknologien er ikke i nærheten av dette enda.

IST kommenterer avløpet fra stasjonen og vi viser til revidert løsning under.

Mht nettilknytningen viser vi til kommentarer under.

Mht minstevassføring, så er dette en prinsipiell holdning og det er ikke saklig argumentert for dette her.

Mht friluftsliv ser FE at det nederste området naturlig er en del brukt av beboerne i Øvre Årdal.

Arealbruk er kommentert under i sammenheng med reviderte deponier for tunnelmasser.

Biologisk mangfold vil bli utredet i KU.

Mht landskap vil det bli en fotopresentasjon av fossen ved forskjellige vannføringer.

Vedrørende vannkvalitet så kommer vannet, etter de reviderte planene, tilbake fra kraftverket før den anadrome strekningen så dette er da ikke relevant.

FE kommenterer:

IST har klare negative kommentarer, men dersom avløpet legges over hølen ser det ut til at utbyggingen kan aksepteres.

FE noterte også at beboerne i området imøteså en utbygging med glede da fossen var en stor plage for dem. FE mener da at hensynet til beboerne og de nærmeste naboene nok har langt større viktighet enn turister i området.

FE er kjent med at det også er turlagsmedlemmer som er positive til utbygging av miljøvennlig og fornybare naturressurser. Dette kommer ikke til uttrykk i uttalelsen.

12 – Fylkesmannen i Sogn og Fjordane (FM)

Det vises til høringsuttalelse i brev fra FM datert 7. juni ca ei uke etter NVEs frist 1. juni. FM var vel heller ikke til stede på det åpne møtet i Årdal 22. april hvor det nok også kom frem tilleggsinformasjon som FM ikke har hatt tilgang til. Vi noterer likevel FMs bemerkninger og kommentarer som følger:

I hht FMs kommentarer vedrørende avløp vil vel justeringen av avløpskanalen til hølen i Årdal endre FMs bekymring, kommentarer og synspunkt rundt anadrom fisk. Videre vil FE vurdere et alternativ hvor vannet slippes litt oppe i fossen og da over nivået i Årdalsvatnet slik at anadrom fisk ikke når opp i avløpstunnelen.

I fhm selve konsesjonssøknaden vil FE selv gjøre rede for konsekvensene for FE med forskjellige krav til minstevannføring så det blir tatt vare på.

Øvrige kommentarer er vel også kommentert av andre og trenger ikke ytterligere kommentarer fra FE.

FEs oppsummering og anbefaling

Etter nøye å ha vurdert uttalelsene og den nye informasjon som der fremkommer, finner vi det riktig å justere planene som følger:

Inntaket er ikke endret, men FE ser at pga manglende plass og vanskeligheter med deponering av tunnelmasser i Øvre Årdal kan det være naturlig samt ønskelig å få mest mulig av tunnelmassene ut oppe på Haug hvor de kan naturlig benyttes til sårt tiltenkt utbedring av veien over til Turtagrø. Av den grunn ser Fe at en flat friskeiltunnel eller tunnel med lavt trykk helt frem til rett over stasjonen og da med ei vertikal sjakt vil muliggjøre at en langt større del av tunnelmassene kan hentes ut oppe på Haug. Mht deponering av tunnelmasser nede i Øvre Årdal bør nok dette utredes nærmere og FE kan få gjort en tilleggsutredning for dette.

Det er kommet flere kommentarer i fht avløpet direkte i Årdalsvatnet og FE innser at det vil være helt avgjørende å endre avløpet slik at det kommer ut like ved den nederste hølen i elva. Det er også mulig å legge avløpet noen meter over selve hølen slik at anadrom fisk ikke kommer inn i avløpstunnelen, samt at strømningene i selve hølen blir tilnærmet uendret.

Når det gjelder nettilknytning er det minst 2-3 alternativ og FE mener at dette kan komme frem i selve konsesjonssøknaden, og dette er derfor ikke noe tema under konsekvensutredningen.

Konklusjon:

Summen av dette ovennevnte medfører at vi nok må se mer på følgende:

- 1) Massedeponier, muligheter for deponering til veimasser oppe i Fardalen samt noe deponier nede i Årdalsvatnet eller evt andre steder innen rimelig nærhet.
- 2) Nettilknytning i f.a. trase for 22 kV igjennom Øvre Årdal. Forholdet til overordnet nett er egentlig allerede evaluert som meddelt av Statnett og det blir derfor først nettilgang når den nye overføringslinjen kommer. Vi ser derfor intet behov for å studere dette ytterligere.

Dersom det skulle bli behov for mer informasjon eller andre spørsmål, vennligst ta kontakt.

Vennlig hilsen
Fardal Energi as

Einar Sofienlund
Styremedlem